

JÄSENKIRJE

TURUN SOTAVETERAANIT RY 2/2021

TERVEHDYS ARVOISA JÄSEN

Kaamosaika on alkanut jälleen. Vai mitä muuta voisi todeta jatkuvasta pimeydestä, joka entisestään korostui talviaikaan siirryttäessä. No, me Suomessa olemme tähän tottuneet, mutta pimeys ja yksinäisyys – varsinkin iäkkäämmillä ihmisillä – voi olla vakava yhdistelmä.

Epidemiatilanteen ilmeisesti ja toivottavasti pikkuhiljaa hellittäessä voimme jälleen kokoontua yhteisiin tapahtumiin. Niistä tulevia ovat yhdistyksen joulujuhla 11.12 ja Muistojen joulu – tapahtuma 27.12. Tarkempaa tietoa näistä on tässä tiedotteessa ja lehdessä toisaalla.

Tässä jäsenkirjeessä on jälleen tuhti tietopaketti asioista, laittakaa talteen.

Pimeydestä huolimatta toivotan valoisaa syksyä itse kullekin – laitetaan vaikka kynttilöitä palamaan.

Osmo Suominen

ETUUKSIA TURKULAISILLE VETERAANEILLE

Vapautus terveyskeskusmaksuista

Vapautus koskee poliklinikkamaksuja ja terveyskeskusmaksuja Turun terveystoimessa poikkeuksena päivystysmaksu.

Turun kaupungin vanhuspalvelut

Vanhuspalvelujen tavoitteena on, että jokainen ikään-
tynyt turkulainen voisi elää omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Kaikilla yli 75-vuotiailla ja Kelan erityishoitotukea saavilla on oikeus saada halutessaan sosiaalipalvelujen tarpeen arviointi. Yhteydenoton Turun kaupungille voi tehdä vanhus itse, omainen tai viranomainen, puh. 262 6172, arkisin klo 9-15 välisenä aikana.

Hammashoito

Kela korvaa yksityisen hammaslääkärin kustannuksia rintamaveteraaneille, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus tai veteraanitunnus. Korvausta saavat myös miinanraivaajat, joilla on Sota-arkiston antama tunnus.

Maksuton pysäköinti

Pysäköinti on veteraaneille maksuton Turun kaupungin ylläpitämällä yleisillä maksullisilla pysäköintipaikoilla, katujen varsilla sekä TYKS:n ja Turun kaupungin-sairaalan alueilla olevilla maksullisilla pysäköintipaikoilla. Ilmaiseen pysäköintiin oikeuttava lupa haetaan Turun kaupungin kiinteistölaitokselta, Puolalankatu 5, 1 krs. puh. 262 4565.

Rintamaveteraanien arvokortilla matkustaminen Turun kaupungin alueella

Kortti hankitaan paikallisliikenteen palvelutoimistosta, Aurakatu 5, puh.262 4811.
Veteraanitunnus on esitettävä korttia hakiessa.

Maksuton sauna ja uinti Turun kaupungin uimahalleissa

Petreluksen uimahallissa on ohjattu vesivoimistelu veteraaneille maanantaisin klo 10.45-11.15 välisenä aikana. Impivaaran uimahalli avoinna ma-to 6-20, perjantaisin 11-18. Veteraaneille uinti ja kuntosalit ovat maksuttomia. Katso myös jaostot/kuntoliikunta. HUOM! Epidemiarajoitukset.

Maksutonta asuntojen korjausneuvontaa veteraaneille

Rakennusmestari Jani Malminen, Hämeenkatu 14 L 7, 20500 Turku, puh.0500 908 660. Jani Malminen tekee arvion korjaustoimenpiteistä ennen töiden aloittamista. Töitä ei saa aloittaa ennen arvion tekemistä.

Pääsy museoihin

Veteraaneille ilmaisia museoita Turussa ovat Turun linna, biologinen museo, käsityöläismuseo, apteekkimuseo ja Kuralan kylämäki. Turun taidemuseoon maksaa sisälle viisi euroa, mutta jokainen perjantai kello 16-19 on tännekin vapaa pääsy. HUOM! Epidemiarajoitukset.

Valtion antama kotiapu

Viime vuoden marraskuun alussa tuli voimaan lainmuutos, jonka perusteella kaikille veteraaneille annetaan hänen tarvitsemansa kotiin vietävät avopalvelut maksuttomina. Palvelujen tarve perustuu henkilökoh-taiseen palvelutarpeen arviointiin, joka Turussa on kaikille veteraaneille tehty. Palvelutarpeen arvioinnista syntynyttä suunnitelmaa muutetaan tarpeen niin vaa-tiessa.

Tarkemmin kotiin vietävistä palveluista voi tiedustella veteraaniohjaajalta Eija-Leena Lehto (puhelin on 040 536 9261). Puhelinaika on arkisin kello 9-11.

VETERAANIKUNTOUTUS

Rintamaveteraanien kuntoutusta voi hakea ympäri vuoden. Hakemuksena on hoitavan lääkärin kirjoittama kuntoutuslähete. Terveyskeskuslääkärin kirjoittama lähete ohjautuu suoraan veteraanineuvojalle, mutta muiden lääkäreiden kirjoittamat lähetteet toimitetaan osoitteella **Turun Terveystoimi/Lääkinnällinen kuntoutus/Veteraaniasiat, PL 1, 20701 Turku. Kuntoutukseen ja jalkahoitoihin liittyvistä asioista** voi tiedustella veteraanineuvojalta numerosta 266 2265/ Marianne Österman.

Poikkeukset

- Veteraanin puolisoilla ei ole oikeutta avo- eikä päivä-kuntoutukseen.
- Veteraanien leskillä ei ole kuntoutusoikeutta veteraanikuntoutuksen kautta.
- Miinanraivaajien kuntoutus haetaan suoraan Valtio-konttorilta.
- Ulkomailta asuvien veteraanien kuntoutushakemukset käsitellään Valtio-konttorissa.

Veteraanin toimintakykyluokat

III - veteraani selviytyy täysin omatoimisesti liikkumisessa ja päivittäisissä toiminnoissa.

II - veteraani tarvitsee apua liikkumisessa ja päivittäisissä toiminnoissa.

I - veteraani on hyvin vajaakuntoinen ja tarvitsee apua monissa päivittäisissä toiminnoissa.

Laitoskuntoutusjakson pituus on 10 vrk, kun veteraani on omatoiminen, eli hänen toimintakykyluokansa on 3. Laitoskuntoutusjakson pituus on 14 vrk, kun veteraanin toimintakykyluokka on 2, eli hän tarvitsee jonkin verran apua, tai toimintakykyluokka on 1, eli veteraani tarvitsee paljon apua. Veteraanin puoliso voi osallistua kuntoutukseen samanaikaisesti veteraanin kanssa 10-14 vrk:n ajan riippuen veteraanin toimintakykyluokasta. Puolison lääkärinlausunto on toimitettava veteraanineuvojalle ennen päätöksentekoa.

Päiväkuntoutusjakso on 10-20 päivän mittainen ja toteutuu Ruissalon kylpylässä. Päivät ollaan kuntoutuksessa ja yöt kotona. Päivään kuuluvat kuntoutushoidot, ateriat ja kahvit. Kuntoutuspäivien ajankohdan voi sopia itse, esim. käydään päivä viikossa kuntoutuksessa. Päiväkuntoutus rinnastetaan laitoskuntoutukseen.

Avokuntoutusjakso Avokuntoutusta voidaan toteuttaa toimintakykyluokan III kuuluvan veteraanin osalta esimerkiksi siten, että hän saa 2 x 10 hoitokerran sarjan. Vastaavasti toimintakykyluokkaan I ja II kuuluvan veteraanin avokuntoutusta voidaan toteuttaa 3 x 10 tai 2 x 15 hoitokertaa.

Jalkojenhoito

Jalkojenhoito on myös kuntoutusvaihtoehto. Jos veteraani haluaa vain jalkahoitoa ja jaloissa on erityistä hoidettavaa esim. jalka- tai kynsisientä, tarvitaan lääkärin kirjoittama kuntoutuslähete, jossa sairaus todetaan ja hoitokertoja suositellaan. Hoitoja myönnetään enintään 9 kertaa vuodessa.

Veteraanineuvonta

Turkulaisten veteraanien kuntoutusasioissa opastaa Turun kaupungin terveystoimessa veteraanineuvoja Marianne Österman, puh. 266 2265. Vastaajaan jätetään tarvittaessa soittopyyntö.

Omaishoito

Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta ikääntyvästä läheisestään. Omaishuoltotilanne syntyy vähitellen, lähes huomaamatta. Läheinen auttaa toista yhä enemmän arjen askareissa, kunnes huomaa, että omainen ei enää selviydykään arjesta ilman apua. Jos mietit, että olet läheisesi omaishoitaja, niin ota yhteys kotikuntasi sosiaalivirastoon. Tarvittaessa tehdään kunnan kanssa hoito- ja palvelusuunnitelma sekä sopimus omaishoidon tuesta ja hoitopalkkiosta. Huomioitavaa on, että hoitopalkkio on aina verotettavaa tuloa.

Kotitalousvähennys

Jos henkilö saa esimerkiksi pelkkää kansaneläkettä, josta ei makseta veroa, verovähennys menee hukkaan. Lapset voivat myös osallistua vanhempiensa hoidon kustannuksiin ja he voivat vaatia kotitalousvähennystä omassa verotuksessaan. Kotitalousvähennyksestä hyötyvät vain ne, jotka maksavat veroa. Kotitalousvähennystä voi vaatia vain suoritetusta työstä. Poikkeus on jos vanhus saa kunnalta palvelusetelin palveluiden hankkimista varten, niin näillä hankituilla palveluilla ei kotitalousvähennystä voi vaatia. Jos et ole muistanut vaatia kotitalousvähennystä, vaatimuksen voi tehdä myös jälkikäteen tekemällä oikaisuvaatimuksen. Aikaa on viisi vuotta siitä kun verotus kyseiseltä vuodelta on valmistunut. Tänä vuonna ehtii vielä tehdä oikaisuvaatimuksen vuodelta 2016.

Takuueläke

Täysi takuueläke on vuonna 2021 837,589 euroa kuukaudessa. Sen voi saada vain silloin, kun ei ole muita eläkkeitä. Jos eläke on takuueläkettä pienempi, asian voi korjata ottamalla yhteys Kelaan. Takuueläkettä voi hakea myös ilman hakemuslomaketta soittamalla Kelan eläkeasioiden palvelunumeroon 020 692 202 arkisin klo 08.00-18.00 välisenä aikana.

Avustukset

Ylimääräistä rintamalisää saavat sotaveteraanit voivat hakea kerran kalenterivuodessa avustusta lääke-, lääkäri-, silmälasij- ja hammashoitokuluihin. Myös veteraanin lesket ja puoliset, jos he ovat yhdistyksen jäseniä voivat hakea edellä mainittuja avustuksia. Hakemuksen mukaan alkuperäiset kuitit maksetuista lääke- ja sairauskuluista (ei vapaakauppälääkkeistä). Molempiin hakemuksiin on liitettävä myös viimeisin verotietotodistus tai kopio siitä. Varoja avustuksiin on erittäin rajoitetusti.

Kotiaavustajatoiminta

Yhdistyksellä ei enää ole kotiaavustajatoimintaa.

Löytykö veteraanitunnus

Tarkistakaa ensin, löytykö sotilaspassi ja sieltä suoraan muotoinen leima tunnuksen myöntämisestä tai naisilta todistus myönnetystä rintamapalvelutunnuksesta. Jos henkilöllä on kuvallinen Kela-kortti ja sen kääntöpuolelle on merkitty iso R- kirjain. Jos näitä asiapapereita ei ole, tunnuksen voi varmistaa asuinpaikkakunnan Puolustusvoimien aluetoimistolta, puh. 029 948 0190.

Puhelimista

Jos luovutte lankapuhelimesta ja otatte käyttöön matkapuhelimen, ilmoittatthan muutoksesta yhdistyksen toimistoon puh. 251 6870. Muistatthan ilmoittaa myös mahdollisista osoitteenmuutoksista.

TULEVIA TAPAHTUMIA

Sotaveteraanisoittajien kaksoiskonsertti teemalla ”Säveliä Sihvosta Kärkeen” Heikkilän Sotilaskodissa, Rykmentintie 15, lauantaina 20.11 ja sunnuntaina 21.11 kello 15.00, lippuja saa Sotilaskodista Heli Jukalalta, puhelin on 050 5584 023 tai toimistosta Eila Kytölältä (vain ma ja pe), puhelin on 02 2516 870.

Yhdistyksen joulujuhla pidetään Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän juhlasalissa Eerikinkatu 3 (2 krs) lauantaina 11.12. Joulupuuroa tarjolla kello 13.00 alkaen, juhla alkaa kello 14.00 ja kahvit juodaan kello 15.00.

”Muistojen joulu – 80 vuotta Jatkosodan joulusta” – tapahtuma Turun Tuomiokirkossa 27.12 kello 14.00 alkaen. Arkkipiispa emeritus Jukka Paarma puhuu ”Muistoista”, tuomiorovasti Aulikki Mäkinen toimittaa kynttilähartauden.

Tervetuloa.

JAOSTOJEN TOIMINTA

Hengellinen jaosto

Hengellisen jaoston aamukahvit pääsääntöisesti parillisten viikkojen maanantaipäivinä alkaen klo 11.00 osoitteessa Eerikink.3, 2.krs. Toimintaa pidetään kevätkaudella samoin perustein 13.1 alkaen. Seuratkaa ilmoittelua Turun Sanomia Killat-palstalla.

Kuntoliikunta

Ohjattua vesivoimistelua keskiviikkoisin Ruissalon kylpylässä, tarkemmat tiedot Pentti Korhoselta, puhelin on 040 554 8461.

Naisjaosto

Sisartapaamiset jatkuvat kerran kuukaudessa perjantaisin Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän tiloissa, Eerikinkatu 3 2 krs. Seuraava kerta on 3.12. kello 13.00. Yhteyshenkilö on Pirkko Kuorehjärvi, puhelin on 040 772 8273.

Sotaveteraanilaulajat

Harjoitukset ovat tiistaisin kello 16.30 Laulun Ystävien tiloissa, os. Puutarhakatu 12.

Sotaveteraanisoittajat

Harjoitukset Heikkilän Sotilaskodissa tiistaisin kello 14.30-16.30.

Sotaveteraanisoittajat ”löytyvät” internetistä osoitteesta www.perinneorkesteri.fi

Lainopillinen neuvonta

Maksutonta lainopillista neuvontaa saa toimistostamme, joka kuukauden ensimmäinen tiistai klo 13 alkaen. Aikavaraukset ennakkoon toimistosta puh. 251 6870.

Keskusteluapua sotaveteraaneille ja läheisille

Turun kaupunkilähetyksen perustama Senioripysäkki antaa keskusteluapua yksinäisyyteen ja elämänmuutoksiin. Ota yhteyttä työntekijään ja sovi ensitapaaminen Kauppiaskatu 11 C 27, 5.krs, 20100 Turku. Puh. arkisin 040 5410 718.

Ikääntyneiden neuvonta

Entisen palvelukeskus Poijun tilalle on tullut Ikääntyneiden neuvontapiste, jossa ikääntyvä saa neuvoja, ohjausta sekä tietoa itsestään huolehtimiseen ja selviytymiseen arkielämässä. Paikka sijaitsee entisen Kauppatorin Monitorin (= entinen KOP-kolmio) katutasossa (perällä) osoitteessa Aurakatu 8, ja on avoinna ma - pe klo 9 – 16.

Punainen Risti

Tarvitsetko ystävää tai kuuntelijaa? Suomen Punaisen Ristin vapaaehtoinen ystävä auttaa. Ystäväpalvelu vastaa puhelimeen keskiviikkoisin klo 10-12 välisenä aikana numerossa 232 9979.

Omaishoitokeskus

Ikäihmisille virikkeellistä päivätoimintaa arkisin klo 9-15. Omaishoitajille on tarjolla ohjausta ja neuvontaa, edunvalvonta-asioita sekä virkistystoimintaa ja vertaistukea. Käyntiosoite Vanha-Hämeentie 105, puh. 02 231 0244.

Kuolemantapaukset

Jos veteraani on kuollut evankelis-luterilaiseen seurakuntaan, kotiseurakunta myöntää maksuttoman hautapaikan. Veteraanilehtoon siunattaessa, kivi tai teräslaatta on maksullinen. **Jäsenten kuolemantapauksista pyydetään ilmoittamaan yhdistyksen toimistoon.** Mikäli omaiset haluavat siunaustilaisuuteen yhdistyksen lipun, siitä on sovittava hautaustoimiston kanssa.

Hautakivimerkit

Tunnuksen omaavan veteraanin hautakiveen voi kiinnittää veteraaniliiton – tai tammenlehvä-veteraanitunnuksen, pois lukien veteraanilehto, johon merkkejä ei voi kiinnittää.

Veteraanilehto

Yhdistyksen tietoon on tullut, että veteraanilehdon vanhemmat kivet vaatisivat huoltoa. Nimi ja numerot erotuvat enää hyvin heikosti.

Yhdistys vetoaakin omaisiin, että kävisivät veteraanilehdossa katsomassa missä kunnossa omaisen kivi on. Ensimmäiset kivet veteraanilehtoon on asennettu 1996, joten aika on tehnyt tehtävänsä. Turun Hautakivihakkamon antamien tietojen mukaan kiven huolto maksaa yhden nimen puhdistuksen ja kirjainten maalauksen osalta 75 euroa. Puhelin on 040 8250 485.

Mainittakoon vielä, että veteraanilehdon paikka on ikuihin, mutta kiviä joudutaan välillä huoltamaan omaisten toimesta. Omatoiminen hautakiven huolto saattaa vaurioittaa kiveä, joten antakaa tehtävä ammattilaisten tehtäväksi.

Testamentit

Jos Sinulla ei ole lähiomaisia, omaisuutesi menee valtiolle. Tekemällä testamentin Turun Sotaveteraanit ry:lle voit kauttamme auttaa puutteessa olevia sotaveteraaneja. Lakimiehemme tekee korvauksetta testamentin.

Lahjoitukset

Yritykset ja yksityiset, jotka eivät halua merkkipäivänään ottaa vastaan lahjoja tai kukkia, voivat ohjata niihin käytettävät varat tukemaan tärkeänä pitämäänsä sotaveteraanityötä.

Ilmoitukset

Kaikista yhdistyksen tapahtumista ilmoitetaan Turun Sanomien maanantaisin ilmestyvän TS-liitteen ”Killat” -palstalla. **Seuratkaa tätä palstaa.**

Toimisto

Toimistossamme on hyvä valikoima Turun Sotaveteraanien tukemiseksi myytäviä onnitelu- ja suruadresseja, erilaisilla teksteillä ja ilman. Myös veteraanin hautakivimerkit kuuluvat valikoimaamme.

Toimisto on avoinna pääsääntöisesti maanantaisin ja perjantaisin kello 9.00-15.00. Kannattaa kuitenkin varmistaa aukiolo ennen tuloa, puhelin on 02 2516 870.

Käyntiosoite: Läntinen Pitkäkatu 37, 20100 Turku

Puh. 251 6870

Sähköposti: turun.sotaveteraanit.ry@elisanet.fi

Kotisivut: www.turunsotaveteraanit.fi